ԳԵՐ. ԱՆԴՐԷԱՍ ԵՒ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆՔ.

Շամախւոյ Վիճակին Հոգևոր Տեսուչ Գեր. Անդրէաս Արքեպիսկոպոս՝ ի տեղի Գեր. Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Յօրեանցի՝ Աստրստականի (Պարսկաստանի) Վիճակին Հայոց Առաջնորդ կարգեցաւ։

Գեր. Յօրեանց Արքեպիսկոպոս Դաւրիժէն մեկնելով՝ ի 25-ն Մայիսի հասաւ ի Ս. Էջմիածին, և յառաջիկայ Յունիս ամսոյ սկիզբները Գեր. Անդրէաս Արքեպիսկոպոս ասաի կմեկնի իւր նոր Վիճակը երթալոյ համար։

Ս. ԽԱՉ ՎԱՆԻՑ ՎԱՆԱՀԱՑԻ.

Գեր. Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Պաղինեանց՝ Հին-Խրիմու Ս. Խաչ Վանից Վանահայր կարգուելով՝ ի 24-ն ամսոյս ասաի մեկնեցաւ։

ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԱՑ.

Մայիս ամսոյ 27-ին կատարուեցաւ Վաղարշապատի Օրիորդաց ուսումնարանի Նորակառոյց բնակարանի օրհնութեան հանդէսը։—Ինչպէս յայտնի է Երարատի ընթերցողաց քանիցս հաղորդած տեղեկութիւններից, Վաղարշապատու Օրիորդաց դպրոցը բացուեցաւ երկու տարի սորանից առաջ Վեհափառ Կաթողիկոսի ցանկութեամբ և հրամանաւ։ Ենթոնջ և ջերմեռանդ հոգացողութեամբ և ջանիւք Հոգաբարձու հեռց և Տեսչի սոյն դպրոցը սկսաւ արագութեամբ ծաղկիլ և յառաջադիմութիւն ցուցանել։

Նկատելով դպրոցի այսպիսի յառաջադիմութիւնը՝ Նորին Օծութիւն բարեհաճեցաւ մշանջենաւոր յարատևութիւն տալ նորան, ուստի հրամայեց Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի արդեամբք կառուցանել յատուկ բնակարան։ Հայաս նորակառոյց բնակարանը, որը բաղկացած է մի ընդարձակ դահլիճից, մի մեծ դասարանից և երկու միջակ սենեակներից բաւականաչափ ճարտարապետական գեղեցկութեամբ, և որը ունեցել է ծախք հաղար ՁԷՅ հարիւր ՐՈ-ԷԼՈ-ՅԱ-ԷԼԷ, օրհնուեցաւ ամսոյս 27-ին կիրակի օրը՝ բաւականին շքեղ հանդիսով։ Յիսունի չափ օրիորդները միատեսակ հանդերձներով և գլխարկներով զարդարած լսեցին սուրբ Պատարագը՝ Էջմիածնի Տաճարի մէջ։ Օրհնի աւարտման Ս. Պատարագի սկսուեցաւ հանդիսի ընթացքը. նախ գնուեցին օրիորդները զոյգ զոյգ և ձեռքներին մոմերով, յետոյ գնուեցին Էջմիածնի Դպիրք սպիտակ շապիկներով երգելով պատշաճաւոր շարականներ, ապա մի քանի Եպիսկոպոսներ և Վարդապետներ շուրջառներով, խաչով, խաչվառով, մոմերով ելին։ Բազմաթիւ կանայք և արք ուղեկից էին հանդիսաւաւոր ընթացքին։ Նորակառոյց դպրոցի դահլիճի մէջ, որի գլխաւոր պատը զարդարած էր գեղեցիկ նկարներով, օրիորդաց ձեռագործներով, կատարուեցաւ Խաչահանդիստ և օրհնութեան հանդէսը։ Յարմար ժամանակ ուսումնարանի Տեսուչ Վահան Վարդապետ Բաստա-

մեանցը ասաց համառօտ և ազդու ատենախօսութիւն՝ իգական սեռի դաստիարակութիւնից յառաջացած մեծամեծ արդիւնքների մասին։ Կրօնական հանդիսից յետոյ սկսուեցաւ վիճակախաղութիւնը և ներկայ գտնուող հանդիսականների մէջ նշմարվումէր համակրութիւն։

Պէտք է վկայել՝ որ ամբողջ հանդէսը քաղցր և սրտաշարժ տպաւորութիւն գործեց ժողովրդի վերայ։ Հետևեալ օրը կատարուեցաւ նոյն դպրոցում օրիորդաց տարեկան հարցաքննութիւնը, և աշակերտուհիները ցուցին առհասարակ գոհացուցիչ յառաջադիմութիւն։ Վ.աղարշապատու օրիորդաց դպրոցում ուսուցանելի առարկաները են — կրօնագիտութիւն, Հայոց լեզու և վայելչագրութիւն, Ռուսաց լեզու և վայելչագրութիւն, թուաբանութիւն, ասղնեգործութիւն և երգեցողութիւն եկեղեցական և աշխարհական։

Հետևեալ Յայտարարութիւնը մեր ընթերցողաց խորին և համակիր ուշադրութեան կյանձնեմք։

ԱՌ ՊԱՏՈՒԵԼԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՍ

Ի ՄԱՍԻՆ

ՆԵՐԿԱՅ ՎԻՃԱԿԻ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ ԱՂՔԱՏԱՆՈՑԻ

Ի ՄՈՍԿՈՒԱ

ՊԱՏՈՒԵԼԻ՛ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՔ,

Գասպարեան Աղքատանոցն տնանկ Հայերի համար ի Մոսկուա՝ հիմնուած է ի Պատուաւոր Քաղաքացւոյ յԻսահակայ Մովսիսեան Գասպարեանց. և սկսած է իւր գոյութիւնը Փետրուարի 23/ին 1841 թուականին։ Գտանուում է նա այն տան մէջ՝ որ կառուցուած է նոյն ինքն հիմնադիր Գասպարեանէ, նորա սեպհական արդեամբքն, և այն հողի վերայ՝ զոր ընծայեցին հոչակաւոր բարերարքն՝ Տեարք (*) Յովհաննէս և Խաչատուր Յովակիմեան Լազարեանք, և որ գտանուում է Մոսկուայի՝ յանուն Վերացման Կենսատու Սըրբոյ Խաչի՝ Հայոց եկեղեցւոյ մօտին։

Աղքատանոցիս տեսչութիւնն յանձնուած է Խորհրդարանին, որ բաղկանում է ի Նախագահ Անդամէ, յերկու Կրտսեր Անդամոց, ի մի Անփոփոխ Անդամէ, և ի Հոգևորական անձնէ միոյ՝ որը ընտրուում են Մոսկուայի Հայ հասարակութենէն 2 կամ 3 տարի ժամանակով։ Խորհրդարանն կառավարուում է իւր գործոց մէջ՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ հաստատուած Նոյեմբերի 27/ին 1845 թուականի կանոնադրութեամբք։

Այս Աղքատանոցս ի սկզբան իւրում՝ ապահովուեցաւ 16.000 ռուբլի դրամագլխով, զոր ընծայեցին՝ նորա հիմնադիրն և Մոսկուայաբնակ Հայերն։

Զկնի մահուան բարերար Գասպարեանի, նորա կտակակատարաց ջանիւք՝ ժողովուեցաւ նորա ոչևայլ պարտատէրներից՝ գումար մի իբրև 23.000 ռուբլի, որ՝ Գասպարեանի մահուանէն յետոյ մնացած միւս գումարների հետ միաւորուելով՝ աճեցաւ մինչև 33.600 ռուբլի, և որ գտանուում էր կտակակատարաց լիակատար տնօրէնութեան ներքոյ. բայց յետոյ՝ կտակակատարքն՝ Պ. Բաղդադեանց և Յովհաննեանց՝ կամելով այս օգտակար և բարեգործ հիմնարկութեան հաստատ գոյութիւնը ապահովացուցանել՝ որպէս ապաստարանի զառամեալ աղքատաց և հաշմանդամաց, բոլոր այդ գումարդ միաւորեցին Աղքատանոցիս մայր գումարի հետ, թողնելով իւրեանց տնօրէնութեան ներքոյ միայն այս դրամագլխի տոկոսիքը, որք համարեա թէ ամենն ի գործ են դրուում Աղքատանոցիս ծախքերը լրացնելոյ համար։

Յընթացս ժամանակի՝ Մոսկուայաբնակ Հայերի նուիրաբերութեանց օգնականութեամբ՝ Աղքատանոցիս մայր գումարն առաւել ևս աճեցաւ և նորա Խորհրդարանն ունի այժմ իւր տնօրէ-